

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Împărăția lui Dumnezeu.

„Vină împărăția ta!”

IV.

Viața e de regulă așa, cum și-o fac oamenii. Caracterul deosebit al ei e determinat de însușirile naturii spirituale a omului. Dacă omenirea voeste ca viața să și-o schimbe în bine, ca în lume să se mărească suma și cercul lucrurilor bune și a adevărilor, — ea trebuie să se reascască spiritualmente, trebuie să-și ridice nivelul propriu, să-și potențeze energia în serviciul adevărului și al iubirii. De aceea zicea Isus Cristos, când predică pe munte, cu o apă-sare deosebită, că pentru ceice se pregătesc pentru împărăția lui Dumnezeu e inevitabilă urcarea datorințelor morale.

„Voi ați auzit, cum se spuneă celor bătrâni (înaintași): să nu omori, să nu răpești viața dela nici un om, — cam așa zicea Cristos, — dar eu vă zic așa, nu supăra pe fratele tău cu mânie de prisos, și teme-te chiar și de aceea de a-l ofența cu cuvântul, de a-i ataca cu cuvinte demnitatea sa de om. Ați auzit cum se spuneă celor din vechime, fiți curați, nu faceți ca trupul vostru, merit să fie lăcaș pe seama spiritului lui Dumnezeu, să devină unealtă în mâna instinctelor rele ale cărnii! Iar eu vă zic așa: Feriți-vă până și de gânduri spurcate, și întoarceți-vă privirea dela tot ce poate să păteze curățenia intențiunilor voastre! Ați auzit, cum se spuneă bătrânilor: Implinește făgăduința dată lui Dumnezeu, și cutrămurate când te gândești să-ți calci jurământul! Eu vă spun așa: Sfânt să fie fiecare cuvânt al vostru, și adevărul să-l vorbiți totdeauna, chiar și fără jurământ. Când e da, să ziceți da, când e nu, să ziceți nu! Voi știți cum sună învățătura veche: Ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte. Adecă, dacă te răsbuni asupra deapropelui tău, nu o face aceasta cu ușură. Nu răsplăti rana cu moartea, și ofența cu ofențare de 77-ori, ci la o rană răspunde cu rănire, la vătămare cu altă vătămare. Eu vă învăț însă așa: Nu răsplățiți deloc răul iarăși cu rău, ci dacă te lovește cineva peste obraz, nu răspunde tu tot așa, ci fără a te înfierbânta spre provocare, fără a face imputări supărăcioase, supune-te voinței celui ce te-a ofențat. Răsbunarea adună rău lângă rău, ea toarnă oleu în foc și face să crească flacăra dușmăniei. Dar blândeța și iubirea de pace desarmează ura, imblânzește mânia, și face ca volniciile dure să ajungă singure în confuziune.

Voi știți cum se spuneă, că să iubești pe deapropapele tău și să urăști pe dușmanul tău. Eu însă vă spun, să iubiți pe toți oamenii și să urăști numai faptele lor rele. Urmăriți răutatea, stârpiți minciuna, nimiciți volniciile și fariseismul, — dar făcăvi-se milă de aceia, cari stau în serviciul acestora. Ceice-i urmăresc sunt mai nefericiți decât

urmăriții, și împărăția lui Dumnezeu nu poate fi atinsă de ei. Inima lor e împetrită, mintea lor tulburată. Ei nu știu ce fac. Rugați-vă deci pentru ei, și faceți bine celor ce vă urăsc pe voi!

Aduceți-vă aminte, că în viață, întocmai ca într-o cămară plină de comori, nu trece fără urmă nici o singură faptă omenească, nici un cuvânt, nici o idee, nici o singură mișcare a inimei. Fiecare lasă o urmă, fiecare influențează, într-o formă ori în alta, ori spre bine, ori spre rău, asupra caracterului general al vieții ce ne încunjură. Fiți deci, în mare și în mic, credincioși legilor morale, și căutați totdeauna și pretutindenea să vă apropiați de împărăția lui Dumnezeu și de dreptatea lui! ..

Cam de acest cuprins e, expus în cuvinte puține, opul legiitor al lui Isus Cristos. Dacă legile acestea nu trec în carnea și în sângele omului, dacă nu-i schimbă natura spirituală, dacă nu devin forțe de viață pentru el, izvor răcoritor din care să se adape internul său, — pe seama omului, pe seama unui astfel de om, nu va veni niciodată împărăția lui Dumnezeu. Pentru împărăția lui Dumnezeu e mai bun vameșul pocăitor, ori păcătoasa care cu lacrimile ei spală picioarele lui Isus, decât 99 de drepti, cu ținută făloasă, maiestatică, liniștită, cari cred că au atins culmea vârtuții, pe când vârtejurile vieții au impedit în ei orice mișcare. Răul nu mai curge, e plin de noroiu. La vameș însă și la muerea păcătoasă, izvorul vieții vecinice astupat de întreaga greutate a pasiunilor păcătoase și a boldurilor rele, după ce a fost atins de mâna Mântuitorului și-a redobândit libertatea, a început deodată a se scurge în unde largi și pline, spalând necurătenia spirituală îngrămădită de ani de zile, și în undele sale curate ca cristalul a fost reoglindată întreaga splendoare, întreaga frumșetă a vieții din evanghelie, care și-a făcut pat tot mai larg și mai adânc în inimile acelora, cari cu puțin mai înainte erau: unul un făcător de rele, alta o păcătoasă.

Evangelia e scurtă la vorbă în detalii cari nu se refer în mod nemijlocit la opera lui Isus Cristos. Dar chiar și din puținele cuvinte pe cari le găsim date cu privire la iertarea urmată după pocăirea vameșului și a păcătoasei, ne putem închipui actul renașterii spirituale, care s'a efectuat în internul lor, și-l putem vedea clar înaintea ochilor nostri.

Să ne revocăm în memorie întâmplarea cu vameșul și cu fariseul. Doi oameni au intrat în sinagogă pentru a se ruga, un fariseu și un vameș. Fariseul e om respectabil, cercetează regulat casa lui Dumnezeu, cunoaște tot ce e în ea, precum și pe el toți îl cunosc. Cu fruntea ridicată, cu pas maiestatic trece printre ceice cu sfială îi fac loc, — întrerupându-și rugăciunea, — și merge de-și ocupă scaunul pus la o înălțime, în forma unui tron. Faptele sale sunt tot atâtea vârtuți,

întregul om e așa cum se prezentă acuma în ochii tuturor. La toate în frunte, nu numai în sinagogă, ci și la acte de binefacere, și chiar și la ținerea postului. Și fiindcă el o știe aceasta bine, cu sentimente de satisfacție și de mulțămire zice: „Îți mulțămesc ție doamne, că nu sunt așa ca și alți oameni, de ex. ca vameșul de lângă ușa bisericii“ ..

Scopul a fost atins. Sărăcăciosul ideal religios-moral a fost realizat. A merge mai departe îi eră cu neputință fariseului. El stă neclintit în nemișcarea sa și se admiră singur cu superbă iubire proprie.

Celce zicea despre sine: „Eu sunt viața“, — nu și-a aflat însă viața în acest fariseu! Fariseul n'a fost născut pentru împărăția lui Dumnezeu!

Altecum stă lucrul cu vameșul. Întreaga lui viață e plină de greșeli. Toți îl desprețesc, și chiar și el singur se scârbește de viața sa. În urma unui bold întâmplător a venit și el astăzi la biserică. De mult nu o văzuse. Toate i-se par străine aici, necunoscute. A aruncat o privire asupra boltiturii și asupra zidurilor, și fiindcă nu se putea decide să pășască înainte, s'a retras cu sfială lângă ușă. Și un povoiu de amintiri îndepărtate a căzut asupra capului bietului vameș. Și-a adus aminte, cum odată, când eră copil, a venit cu părinții săi aici, — eră zi de sârbătoare, — și cum mamă-sa l-a învățat întâiu să pună mâinile spre rugăciune. A cântat și el atunci, cu celelalte mii de glăsuri, cântările de jale ale lui Israil, a cântat și el covârșitorii psalmi ai lui David. Și își aduce bine aminte, cât de clară îi eră vocea copilărească, câtă curățenie copilărească în inima sa, și câtă iubire față de Dumnezeu în cântarea sa!

I-se cutremură inima când auziă cuvinte cetite din cărțile vechilor proroci, și cum îl revoltau nedreptățile celor fără Dumnezeu, despre cari auziă vorbinduse. Visă și credea, că și el are să servească lui Dumnezeu, așa cum i-a servit Ilie, Isaia și Eremia prorocul.

Ce s'a ales din toate acestea? În șir lung trec anii pe dinaintea ochilor săi, și cu cât se îndepărta mai tare copilăria, cu atât mai mare întunec se făcea în inima lui. Uitate au fost povețele mamei, cântările din biserică, uitată a fost și conștiința și visurile copilărești. Ca niște frunze uscate și mânate de vânt îi cădeau la picioare icoanele trecutului, apăsându-i aducerea aminte ca o piatră grea.

Și-a plecat capul pe piept. O durere nespusa l-a fost cuprins după puterile pierdute, după tinerețele dispărute. Ochii i-se umplură de lacrimi. I-se scurgeau pe față ca niște stropi de ploaie. Și precum ploaia moaie pământul în zile de secetă, lacrimile încă au muiat sufletul torturat al vameșului. Au muiat în internul său amărăciunea și ura față de oameni, și i-au curățit sufletul de toată murdăria.

Inima sa păcătoasă a fost reînviată, a fost de nou născută!

Vameșul intrase în biserică ca un păcătoș mare, și a eșit din ea ca fiu al lui Dumnezeu, ca membru al împărăției lui Dumnezeu. „Adevărat, adevărat, grăesc vouă, — învăță evangelia, — dacă nu vă îndreptați și nu vă pocăiți, ca și vameșul, nu veți intra în împărăția lui Dumnezeu“ ..

Discursul contelui Andrassy în chestia națională.

Dăm în întregime vorbirea domnului ministru de interne, conte Iuliu Andrassy, rostit în ședința din 26 Noemvrie n. a dietei ungare, cu ocaziunea discuției asupra bugetului ministerului de interne, vorbire în care domnul ministru s'a ocupat exclusiv cu chestia națională, ori a naționalităților din Ungaria. A fost următoarea:

„Onorată dietă! După ce în desbaterea de până acum s'a pertractat mai ales chestiunea naționalităților, și eu în această chestiune încă nu m'am pronunțat dela acest loc, fie-mi permis a-mi desfășura punctul de vedere în chestiunea naționalităților.

Aici înainte de toate trebuie să venim în curat cu acuza ridicată zi de zi din partea deputaților naționaliști contra națiunii maghiare, cașicum statul sau guvernul ungar ar prigoni naționalitățile, ar fi cu nedreptate față de naționalități, și ar vrea să le maghiarizeze cu forța. Această acuză e îndrăzneată, și vine în directă contradicție cu faptele. (Aprobări în dreapta și stânga). Dacă statul ungar ar fi urmat această politică, credeți-mă, că stimații domni deputați (naționaliști) n'ar ședeă acum aici. (Aprobări în dreapta și în stânga). N'ar aveă cutezanța să vorbească așa de provocător. (Aprobări vii și aplauze în toate părțile camerei). Dacă ar fi fost adevărat aceasta, mai ales în acele lungi secole, când a fost încă iertat a recurge la mijloace cu mult mai brutale și mai energice decât mijloacele cari se pot folosi astăzi; dacă atunci națiunea maghiară ar fi voit să vă maghiarizeze, dacă ar fi urmat pilda vecinilor ei, atunci zău n'ați fi în puterea în care sunteți astăzi. (Aprobări în dreapta și în stânga).

Faptele istorice arată tocmai contrariul. Până când în apus nizuiau cu putere și consecvență de fer la suprimarea naționalității rasselor supuse, până atunci la noi rassa maghiară și-a împărțit drepturile cu rasele supuse ei. Căci e știut, că în Ungaria fiecare a putut fi nobil, nimeni nu s'a uitat că de ce limbă este, de ce origine este, dacă a fost cetățean folositor patriei l-au făcut nobil. Nobilul însă aveă toate drepturile, eră membru al sfintei coroane. Și aceasta n'a fost numai în teorie așa, ci și în practică. Știm că bărbați de origine din sinul naționalităților au ajuns la posturi foarte mari, la rol conducător.

E deci cu totul nebazată acuză, că vrem să maghiarizăm. Nu numai că ne-am purtat cu paciență față de locuitorii de buze străine de aici, ci merg mai departe, am adus aici din străinătate oameni cu buze străine. Când în Orient Turcul a pus în și amenințat creștinătatea de acolo, unde au aflat apărare, pământ, viață? Aici în Ungaria. (Aprobări). Noi atunci am luat

în apărare pe cei prigoniti. Și acum cu aceea ne respălătesc, că ne acuză înaintea lumii întregi. (Aplauze vii și îndelungate pe băncile kossuthiste), ne acuză cu acuza nedreaptă, că vrem să-i maghiarizăm și să-i despoiem de naționalitatea lor.

Nu numai în trecut, dar nici în prezent nu voim să le vătămăm limba și să-i despoiem de caracterul lor de naționalitate. Eu cel puțin din parte-mi a și consideră drept cea mai mare greșală, dacă am vrea să maghiarizăm cu forța. (Aprobări vii). Ceeace nu am făcut atunci când am avut în mână armă și mijloc potrivit, când în acord cu spiritul timpului ne-am fi putut apuca energie de acest lucru, aceea s'o facem astăzi, când e imposibil să aplicăm aceste mijloace, când ne-am pune în contradicție cu spiritul timpului, — aceasta ar fi curată prostie. Azi e imposibil a despoia de caracterul lui național un popor de mai multe milioane. (Aprobări vii). Adevărat, că în străinătate se încearcă aceasta. Eu cred, că nici acolo nu va succeda. La noi însă raporturile de putere sunt în așa măsură altele decât în Germania față de Poloni, încât a urmă la noi aceeași politică, care o urmează Germanii față de Poloni, ar fi greșală.

Eu din parte-mi totdeauna voi pretinde, ca oficanții administrativi să nu se uite la aceea, că cine ce limbă maternă are, (Aprobări la naționaliști), că cine ce origine are, ci numai la aceea că cine e cetățean credincios. (Aprobări vii și aplauze la mijloc și în stânga extremă). Totdeauna voi pretinde, ca oficanții să se poarte cu iubire și dreptate față de cetățeanul de orice naționalitate, și eu pun mare pond și pe aceea, ca oficanții totdeauna să știe limba populațiunii din locul unde el servește. (Aprobări vii la naționaliști).

Dar st. domni, această politică e numai o parte a politicii mele de naționalități. Eu fac mare deosebire între masa mare a naționalității și între partidul naționalist. Eu fac deosebire între cetățenii fideli, pacinici și între agitatori. (Aprobări vii). Eu susțin, că statul ungar și guvernul ungar au datorința să poarte luptă consecventă, strânică, împotriva politicii d-voastre. (Aprobări și aplauze vii și îndelungate). Politica d-voastră e periculoasă, contrară statului, distrugătoare de națiune. (Aprobări vii. Contraziceri la naționaliști).

Stim. meu prietin, dl ministru-prezident a spus într'unul din discursurile sale, că de aceea nu putem recunoaște pe stim. domni deputați (naționaliști) ca partid de sine stătător, pentru că n'au program de sine stătător. Eu merg mai departe, on. Casă. Eu nu numai pentru aceea nu sunt aplecat să vă dau d-voastre dreptul, care aș avea datorința să-l dau fiecărui partid ungar, pentru că n'aveți program, ci nici pentru aceea, pentru că știu că scopurile d-voastre politice vin în conflict cu ideea de stat maghiar. (Aprobări vii. Contraziceri la naționaliști).

Mihail Polit (naționalist): Ar fi trist.

Contele Andrassy: Nu vreau să invinuesc pe stim. domni deputați, că gravează în afară. Pentru aceasta n'am dovadă și o astfel de tradare de patrie n'am dreptul să presupun dela nimenea. Zic, fără a presupune aceasta, imi bazez teza numai pe aceea ce știu dovedi. (S'auzim!)

Mai întâiu stim. domni deputați în aceea se deosebesc de fiecare partid maghiar, că până când scopul final al partidelor maghiare e totdeauna avantajul și folosul statului, la d-voastră nu acesta e scopul cel dintâi.

Milan Hodzsa: Dar ce?

Andrassy: Tocmai dlui Milan Hodzsa îi voi dovedi, că nu acesta e scopul cel dintâi, nu statul, ci naționalitatea. Față de ce nu atinge nemijlocit naționalitatea n'aveți nici un simț. Aceasta o dovedește „cuvântul“ dat în numele clubului naționalist la 12 Martie 1906 din partea lui Milan Hodzsa împreună cu Teodor Mihali. Binevoiti a vă gândi că acest „cuvânt“ a fost dat atunci, când dieta a fost risipită cu forța, când fiecare Maghiar, fără deosebire, de orice părere politică, s'a ocupat de această che-

stiune cu toată puterea sufletului său, și ori a fost cu noi, ori contra noastră, nu s'a putut reține ca să nu ia poziție față de acest mare conflict. Ce a scris atunci dl deputat Milan Hodzsa în mod oficial în numele partidului său? (Cetește:)

„Dar am fost siliți să renunțăm deocamdată de a aduce în discuție gravaminele noastre specifice naționale și toate celelalte aspirațiuni ale noastre cuprinse în programele particulare ale partidelor naționalităților, deoarece întreagă lupta politică eră dominată exclusiv de fatalul conflict, ivit între Coroană și între coaliție, pentru care — nefiind noi înscenatorii acestui conflict, — eram chiar dispenzați de a lua răspunderea. (Ah!) Ne găsim în situația, că chiar și cea mai mică ingerență a noastră ar fi părut absolut nemotivată, prin faptul, că partidul nostru, al cărui program conține, fără îndoială, destule și practicabile principii și toate condițiile pentru rezolvarea crizei, — n'a fost nici măcar audiat din partea Coroanei, și prin faptul, că nici un singur factor nu ne-a arătat măcar aparența unei bunăvoințe, cu atât mai puțin ne-a dovedit nizuințe serioase pentru realizarea justei noastre pretenziuni: egala îndreptățire a naționalităților“.

Ce înseamnă aceasta? A ceea, că e nemotivat pentru d-voastră a ingeră în acest conflict, pentru că nimeni nu v'a promis bacșiș separat! (Aplauze zgomotoase lungi).

Apoi, mă rog, ce înseamnă aceea, că interesul Coroanei, interesul parlamentului, interesul constituționalismului e indiferent înaintea Dv., dacă nu atinge avantajul nemijlocit al Dv.?

Milan Hodzsa: Interesul țării, nu numai al nostru!

Andrassy: Politica d-voastră amenință existența națiunii. Care e consecvența ei finală, a dezvoltat-o clar, cu mare aparat științific și interesant Auril C. Popoviciu. Acest domn odinioară a fost unul dintre eroii procesului Memorandumului. De atunci stă în contact stabil cu partidul naționalist (Contraziceri pe băncile naționaliștilor. Strigăte: Așa e! În contact stabil!) Și care e programul acestuia? Programul acestuia este — deja titlul cărții sale o spune: „Grossösterreich“ — a șterge cu o trăsătură de condeiu Ungaria de pe fața pământului. Ungaria nu există ca stat, ci se contopește în marea, admirabila, frumoasa Elveție austriacă. (Strigăte: Aceasta e fantazie!) Sfășie în bucăți Ungaria și aceste bucăți împreună cu bucățile austriace le unește într'o nouă mare confederațiune. Au pe deplin dreptate deputații naționaliști în aceea, că nu ei au scris aceasta, și că ei pentru aceasta nu pot fi trași la răspundere. Dar, mă rog, aceasta e consecința naturală și inevitabilă a politicii D-voastre. (Așa e!) Căci ce voiți D-v.? Federalism ungar, Elveție ungară.

Mihail Polit: Eu protestez contra acestui lucru. (Sgomot). Totdeauna am accentuat, că aceasta n'o voim. O accentuez din nou. (Sgomot).

Andrassy: Dacă odată facem independente aceste ținuturi de naționalități, la noi și în Austria, dacă aceste trăesc unul lângă altul, cum se poate împedea atunci împreunarea lor, mai ales atunci, când trebuie să se teamă, că Ungaria nu se va învol oarecum pacinic la împărțire? Numai așa deci pot ei spera să susțină federalismul ungar, dacă îl pun sub apărarea și garanția unui federalism mai înalt. Dar și de altminterlea n'ar putea exista un organism de stat așa de complicat, cum vi-l închipuiți Dv. O Elveție austriacă și o Elveție ungară, împreună cu uniune personală sau cu dualism, n'ar putea exista în Europa. Planul lui Popoviciu are cel puțin avantajul, că pe hârtie, în teorie omul își poate închipui existența unui astfel de stat. Dar așa, cum vă închipuiți Dv., dacă cele 2 confederațiuni ar fi în alianță laxă una cu alta, — așa nu poate exista putere.

Mihail Polit: Poftește a reorganiza comitatele. (Sgomot).

Andrassy: ... mai e posibil. (Sgomot. S'auzim!)

De altfel ceeace mărturisiiți Dv., încă stă foarte aproape de concepția lui Popovici. În această privință iarăși mă voi provoca la acelaș „cuvânt“, pe care l-ați enunțat în 1906. Aceasta încă vine pe deplin în conflict cu independența statului ungar (cetește):

„Naționalitățile nemaghiare ale țerii și-au dovedit convingerea lor, pe care o mențin și astăzi, că eventuala introducere a comandi maghiare la trupele armatei comune recrutate din Ungaria n'ar fi nici pe departe îndestulitoare pentru rezolvarea definitivă a crizei. Convingerea noastră e, că art. de lege XII din 1867 azi nu mai poate fi corespunzător pentru a susține și pe viitor raporturile dintre cele două țeri ale monarhiei. Natural, căci această lege a pactului asigură guvernelor cel mai liber procedeu pe toate terețele politice interne, încătușând fatal toate nizuințele adevărate, al căror izvor eră dorul de a asigura tuturor popoarelor libertatea politică, ca astfel libere să se închege într'o puternică consimțire cu dinastia.“

„Intreg sistemul politic inaugurat în urma pactului din 1867, exclude de pe toate terețele vieții de stat chiar și ideea egalei îndreptățiri a naționalităților și a egalității de drept în genere. Ear aceasta nedreptate, mai curând sau mai târziu, dar fatal trebuie să se răsbune și încă amar. De aceea și în virtutea tuturor drepturilor omenești, în virtutea principiului sfânt al egalei îndreptățiri pretindem sanarea acestor culpabile neglijențe. Dar mai ales acum, când șubredele temelii și toate propetele pactului se surpă, când însuși pactul reclamă imperativ revizuirea — pretindem necondiționat, ca această revizuire să asigure absolut posibilitatea afirmării corespunzătoare a diferitelor popoare și să pună odată stavilă pornirii distructive a atâtor elemente separatiste“.

Ce înseamnă aceasta, on. Casă? Înseamnă, că nu pactul din 1867 să-l schimbăm, ci să suprimăm independența statului ungar. Dv. pretindeți, ca să renunțăm în favorul monarhiei la dreptul nostru de dispoziție independent. (Contraziceri la naționaliști).

Milan Hodzsa: Nu aceasta pretindem. (Sgomot).

Andrassy: Tare mă mir, că acum contraziceți acesteia, pentru că v'ați pronunțat în acest program în formă așa de clară, neîndoioasă, care nu se poate înțelege fals și care dacă înseamnă ceva, la tot cazul înseamnă, că cereți garanție dela monarhia mai înaltă în privința drepturilor naționalităților.

Milan Hodzsa: Pentru asigurarea suveranității statului. (Ilaritate).

Andrassy: Dacă nici nu luăm în atențiune cele ce domni deputați spun afară de casă, dar retac totdeauna cu mare înțelepciune aici în casă, dacă luăm în vedere și numai celece le-au spus aici în fața dietei, și din aceste se poate vedea lămurit ce periculoasă e politica Dv. Tocmai aceea a zis domnul deputat Polit despre Elveția ungară, dovedește mai bine, că domni deputați sau se joacă cu cuvintele, sau de fapt voesc să disolve unitatea Ungariei.

Mihail Polit: Protestez! (Sgomot-mare). Eu nu pe cantoane, ci pe comitate am pus pondul principal.

Andrassy: Mă rog, am cetit discursul ținut mai pe urmă al dlui deputat...

Mihail Polit: Binevoește a-l cită (Sgomot).

Andrassy: ... în care discurs stă, că comitatele trebuiesc rotunzite din nou, trebuie create comitate pe deplin naționaliste în limbă și putere administrativă și anume cu asigurarea autonomiei în cel mai mare grad. (Contraziceri la naționaliști).

Mihail Polit: Acesta e plan de-al lui Francisc Deák! (Sgomot).

Andrassy: Iși poate închipui dl deputat, că prin astfel de program se poate asigura armonia popoarelor?

Mihail Polit: Da! Imi pot închipui!

Andrassy: D v., d-le deputat, trebuie să dripiți mai întâiu națiunea maghiară și numai după aceea puteți să vă apucați de realizarea unui astfel de program. Că a-

poi rezultatul obținut după înfrângerea națiunii maghiare nu va asigura armonia popoarelor, cred că acesta e adevăr mai presus de orice îndoială. Nu uitați, că Dv. vă luptați și împotriva logicei lucrurilor și a legilor naturii.

Mihail Polit: Te rog să citezi! (Ilaritate).

Andrassy: Această țeară, între Dunăre și Tisa, e creată spre unitate, aceea trebuie să fie un singur stat.

Aladar Ballagi: Un singur sistem de râuri!

Andrassy: În Austria poate e posibil a face ceeace vrea Polit, și în Elveția se potrivește, pentru că permit împrejurările geografice, la noi însă e imposibil așa ceva, aceea e fantomă, ale cărei consecințe penibile Dvoastră le veți simți mai bine. Ce faceți Dv., e nu numai crimă contra statului, ci e crimă și contra fraților Dv. proprii. Nimeni nu vă vătămă aici pe Dv. D-voastră trăiți liber aici, și noi ne bucurăm dacă putem satisfacere pretenziunilor Dv. echitabile și juste. Dar ce faceți Dv.? Cu aceea, că faceți politică contrară statului, periculoasă, deșteptați neîncrederea statului și a societății maghiare. D-voastră sunteți cari apoi deșteptați uneori și excesul șovinist în societatea maghiară în prima linie contra fraților Dv.

Mihail Polit: Fiți cu dreptate!

Andrassy: Cel mai bun exemplu e legea de naționalități. Această lege, cum s'a format, e fătul natural al geniului maghiar. Geniul maghiar de fapt înseamnă libertatea. Aplecarea noastră naturală a fost — credincioși tradițiunilor din trecut — să continuăm raportul frățesc cu naționalitățile. Aceasta idee au depus-o marii bărbați de atunci în această lege. Voința sinceră a fost, ca pe această bază să se stabilească raportul cu naționalitățile. Nu s'a întâmplat. Legislația de mai târziu s'a abătut deja dela această bază. Azi deja aici în dietă mai mulți au atacat această lege și au pretins ca să o schimbăm. (Strigăte: Trebuie ștearsă!) Dvoastră sunteți de vină la aceasta. (Așa e!) Dvoastră ați fost cauza dacă nu peste mult va trebui să fie ștearsă această lege (Așa e!), pentru că negați și tăgăduiți șirele introductive, ideile fundamentale ale legii. Dvoastră înșivă v'ați așezat pe altă bază principală decât legea, pentru că legea zice: formează națiune politică unitară.

Mihail Polit: politică, dar nu de rassă!

Andrassy: De rassă nici nu vrea nimenea! Dvoastră totdeauna voiți aceea, ca Românimea, Sârbimea, Slovacimea, să formeze teritoriul politic separat. Dvoastră nu vă supuneți tezelor fundamentale ale legii, dar pretindeți executarea detaliilor. Prin aceasta ați deșteptat în Ungaria spiritul contra căruia vă plângeți. Dvoastră stricați nu numai rudeniilor Dv. de rassă, cari trăesc între hotărâle Ungariei, ci stricați și acelora, cari trăesc în țările exterioare, afară de frontieră. (Așa e!) Statul ungar e prietinel și aliatul natural al regatului român și sârb. Aduceți-vă numai aminte, că politician maghiar, tatăl meu, a fost acela, care prima dată s'a întrepus în cabinetele europene pentru independența Sârbiei și României.

Coloman Thaly: Chiar și regatul îl puteți mulțami lui!

Andrassy: Și ideea regatului el a reprezentat o prima dată în cercul cabinetelelor europene. Cuvântul lui a apărut în România și Sârbia la congresul din Berlin. (Mișcare).

Mihail Polit: Acesta a îndeplinit și ocupațiunea Bosniei!

Andrassy: De aceasta noi am avut trebuință! Pe urmă influența maghiară a fost aceea, care a pus ca scop al politicii monarhiei austro-ungare independența statelor orientale. Fiecare știe, că regatul român și regatul sârbesc au hotărât trebuință de prietinia noastră. Dar nu e aceasta în pericol, dacă D-voastră continuați astfel? (Așa e!) În loc ca D-voastră să fiți zale naturale, cari ați legă aceste țeri avizate una la alta. D-voastră îngreunați susținerea raportului bun. (Așa e!) Ce faceți zi de zi? Umblați pe acolo, agitați contra noastră. Să nu negați, căci o știu dovedi. (Aclamațiuni și aplauze.) Aici în

Ungaria ce faceți? In Ungaria earăși potentăți dispoziția antiromână și antisârbească prin politica Dv. agresivă. In loc ca să legați prietinia, o îngreunați.

Prin umare eu față de D-voastră iau lupta cea mai energică. (Aclamațiuni vii și aplauze). Politica mea de naționalități o pot sumă într-o propoziție: *a iubi, a fi cu dreptate față de masa naționalităților, dar a prigoni cu rigoare implacabilă pe agitatori.* (Aclamațiuni vii îndelungate și aplauze). Oratorul e felicitat de numeroși deputați).

Din România.

Deschiderea corpurilor legiuitoare române.

Mercuri, săptămâna trecută au fost deschise în București corpurile legiuitoare române, prin următorul mesaj de tron, citit de către ministrul-prezident G. Gr. Cantacuzino:

Domnilor senatori!

Domnilor deputați!

Deschizând a treia sesiune a acestei legislaturi, sunt fericit să aduc națiunii, prin reprezentanții ei, mulțămirea Mele cele mai vii pentru nesfârșitele dovezi de credință neclintită și de dragoste călduroasă ce Mi-a dat cu prilejul întreitului aniversar, pe care l-am sărbătorit anul acesta împreună cu poporul român. Pe credința și dragostea lui M'am bizuit Eu din ceasul în care am legat soartea casei mele de aceea a României, în ele voi găsi și de aci înainte cea mai dulce răsplată a trudelor mele.

Mă simț cu atât mai fericit cu cât frumoasa expoziție națională, care a avut un succes așa de strălucit, a învederat încă odată, că munca noastră de patriotezi de ani nu a fost înzadar. Fie ca minunatele progrese săvârșite până acum de scumpa noastră țară, să slujească drept imbold tuturor pentru nouă muncă, pentru noi progrese.

Domnilor senatori!

Domnilor deputați!

Politica înțeleaptă, pe care o urmăim cu atâta statornicie, ne-a asigurat și ne asigură încrederea și prietenia tuturor puterilor.

Nădejdea pe care v'o arătam anul trecut despre încetarea goanei pornite asupra Românilor din imperiul otoman, supuși credincioși ai Maiestății Sale Sultanelui și prin umare despre putința re-stabilirii unor relații prietenești între România și regatul elin nu s'a împlinit Dimpotrivă, Grecia a rupt de atunci relațiile diplomatice cu noi. Privim această ruptură, pe care o regretăm, cu acea liniște, care isvorește din conștiința, că cererile României sunt nu numai drepte, dar și în conglăsură și cu cele mai simple pețcepte ale umanității și cu interesele superioare ale păcii.

Domnilor senatori!

Domnilor deputați!

Starea finanțelor țării este din cele mai înfloritoare. Socotelile anului 1905-6 s'au încheiat cu un excedent de peste 45 milioane și încasările din cele șapte luni ale anului 1906-1907 întrec cu 14 milioane și jumătate pe cele din anul precedent.

Este deci cu putință, ca sarcinile contribuabililor să fie ușurate. Guvernul meu va propune scăderi în impozitul fonciar al proprietății mai mici de 10 hectare, în darea asupra salariilor și în taxa asupra vinului.

Buna stare a finanțelor dovedește, că dezvoltarea economică a României este în continuă propășire. Suntem datori să ajutăm această dezvoltare. In cursul acestei sesiuni vi se vor cere noi credite, pentru a se pune căile noastre ferate în măsură de a răspunde la nevoile mereu crescânde ale agriculturii și industriei, și vi-se vor propune proiecte de legi asupra regimului apelor, asupra consolidării concesiunilor de terenuri petrolifere, asupra cumpărării de către stat a pădurilor moștenești și asupra creșterii fondului de împădurire.

Urmând cu îngrijire îmbunătățirea stărei pădurilor numeroase și sărace, veți avea să chibzuți asupra asigurării vite-ori și asupra răspunderii întreprinzători-

lor în caz de accidente. In acelaș scop, Guvernul Meu vă va propune o lege care să nșureze pentru obștiile sătești condițiunile cu cari statul să le poată arenda moșiile sale.

Asigurarea neatârării puterii judecătorești față de puterea executivă, cea mai temeinică garanție a drepturilor fiecărui, guvernul Meu vă va propune să o duceți mai departe prin întinderea inamovibilității și la judecătoria de întâia instanță.

Universitățile, dela cari pornește direcția culturii naționale, au nevoie de multe îmbunătățiri ca să corespundă cu trebuințele de azi ale societății. Guvernul Meu vă va supune un proiect de lege care să completeze și modifice legea organică a învățământului superior.

Aite proiecte de legi vor fi aduse dinaintea Domniilor Voastre, relativ la înființarea unei case a spitalelor, la întocmirea, revizuirea și permanența listelor electorale, la modificarea legii gendarmierii și la marina comercială.

Intreaga operă de dezvoltare și propășire a statului român se razimă pe solidă organizare a puterii lui armate. Pentru întărirea ei, ați sporit cheltuielile ministerului de războiu doi ani de rând. Un spor și mai însemnat vi-se va cere anul acesta, pentru a se mări numărul batalioanelor infanteriei teritoriale și a se înmulți bateriile de artilerie.

Domnilor Senatori!

Domnilor Deputați!

Chestiunile cari vor fi supuse la chibzuința Domniilor-Voastre sunt din cele mai însemnate. Nu Mă îndoiesc, că în deslegarea lor veți pune aceeași râvnă și vă veți însufleți de acelaș înalt patriotism ca și până acuma, și că astfel fi această a treia sesiune va lăsa urme tot atât de trainice ca și cele două dintâi.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările Domniilor-Voastre.

Sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare este deschisă.

Carol.

NOUȚĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători „Intrarea în biserică”, numărul proximal ziarului nostru apare Vineri după amiază.

Pentru catedrală. La fondul catedralei din Sibiu au mai contribuit din comuna Mesterháza, tractul Reghinului, următorii: Nuț Toderică 20 cor., Cadar Petru 1. Chirilă 20 cor., Cadar Maria 10 cor., Ușică Gavriil 5 cor., Crăciun Ioan 4 cor., Croitor Dumitru, Cadar Teodor, Croitor Constantin, câte 2 cor., Croitor Dănilă, Croitor Dumitru, Popan Grigorie, Croitor Simeon, Florea Stefan, Florea Petru, Croitor Alex., Ușică Ioan, Pop Ioan, Cadar Nastasiă și Ușică Urvara, câte 1 cor. Alții cu sume mai mici. La olaltă 82 cor. 90 fileri.

Procesul de despărțire al Românilor gr. ort. din Budapesta intentat bisericei grecești de acolo a fost judecat la Curie în una din zilele trecute. Biserica greacă a înaintat adecă la timpul său excepțiuni în contra competenței judecătorești din Budapesta, dar tribunalul i a respins excepționarea. Tabla regească a schimbat sentința tribunalului și a dat câștig de cauza bisericei grecești. Apelată la Curie, aceasta a decis cauza în sensul sentinței aduse din partea tribunalului. A decretat competență judecătoria din Budapesta să aducă judecată în meritul cauzei. Acum tribunalul din Budapesta se va ocupa în curând în merit cu procesul din întrebare.

Ziar nou. Din Budapesta ni-se scrie, că comit. partidului național român a decis definitiv înființarea unui ziar cotidian, care va apare încă în cursul acestei luni în Budapesta, și va fi organul oficios al partidului național român.

Carte oprită. Ministrul unguresc de culte și instrucțiune publică a oprit din școalele confesionale gr. ort. române cartea „Istoria bisericească III. Carte de rel giune pentru școalele medii. Elij. IV. Caransebeș,

1903. Editura și tiparul tipografiei și librăriei diocesane. Prețul 1 cor. Autor Dr. Petru Babu”. Ca motive de oprire se înșiră următoarele: greșeli grave obiective și de drept public și nerespectare față de legile patriei.

Universitatea săsească se va pronunța în 10 Decembrie asupra ofertelor făcute cu privire la exploatarea pădurilor celor șapte județe. Atunci se întrunește adecă reprezentanța universității în sesiunea extraordinară și va legă imediat contract cu firma căreia îi va da pădurile în exploatare.

† **Traian Djuvara**, fost judecător la curtea de apel din București s'a sinucis, trăgându-și un glonte în tâmplă. Moartea a fos instantanee. O boală gravă l-a îndemnat să facă acest pas nefericit.

Confratele Marion dela „Universul” din București a primit dela comisariatul general al expoziției „medalia de aur” pentru lucrarea sa „Marion la expoziție”.

Catastrofa din Dortmund. In orașul Dortmund din Prusia s'a născut foc, nu se știe pe ce cale, într'o fabrică, în care se pregătește materia cea mai puternică explozivă, *roburitul*. Intregul material îngrămădit în fabrică, a explodat și nimic fabrica cu desăvârșire, și încă și casele din comuna apropiată rurală. Cumcă sub ruinele fabricii căți muncitori vor fi îngropați, încă nu se știe. In primele momente au fost scoși 40 morți și 200 răniți. Lipsesc însă preste o mie. Că explozia cât a fost de puternică se poate constata din faptul, că la fabrica de tunuri a lui Krupp, aflătoare în apropiere, s'a prăbușit întreg coperișul.

Inchiderea expoziției din București se va face Joi, în 23 Noembrie v. cu solemnitate mare.

Lupi în sat. In comuna Ruda au intrat lupii în sat ziua la amezai și au omorât vre-o 24 de oi. Autoritatea comitatensă a ordonat goană oficioasă asupra lor.

Ucișag fără voe. Din Toplița se scrie că contabilul *Lăvi* de acolo, curățindu-și pușca în una din zilele trecute, n'a observat că pușca e plină. I-s'a slobozit în mână și glonțul a intrat tocmai în inima feței de casă, care din întâmplare se află în odae. Fata a murit la moment. Judecătoria a deschis anchetă.

Necrolog. Jale mare a atins familia părintelui *Ioan Pașca* din Geaca, (tractul Clujului) mutându-se din mijlocul ei la cele eterne dragălașul băiețel *Ioan* în etate de un an și 3 zile. A repauzat în 12/25 și a fost înmormântat în 14/27 Novembre curent prin părintele *Gavriil Hango* spiritual în Gherla, care a ținut o cuvântare funebrală frumoasă.

Sinucidere. Directorul teatrului popular din Budapesta, *Vidor Pál*, s'a sinucis, din motivul, că era ruinat materialicește cu desăvârșire, iar creditul i-se slăise.

Foamete în Rusia. Printre țărăniimea din Rusia domnește cea mai mare mizerie. Oamenii nu mai au ce mânca. Tătarii își vând copiii, și mai ales fetele mari pentruca să pună mâna pe niște parale și să aibă din ce hrăni pe ceilalți membri ai familiei. Pe lângă foamete mai bătute și tifusul, colerina, scorbutul, și alte boale rele. Ce bine eră, dacă miliardele cele multe nu se cheltuiau în nenorocitul războiu în Iaponia, ei se ajută acum țărăniimea cu banii aceia!

La „fondul de 20 bani” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai dăruit nuntași mirilor *Ioan Părău*, măiestru croitor și Țoara *Constanța Buzdughină* (ambii coriști ai Reuniunii), la inițiativa (v. prezidentului, totodată naș *George Poponea*, cor. 5-52; *Antidiu Șoldea*, căp. *Lazăr Buzdughină*, sod. lăcătuș, *Nicolae Stanciu*, econom, *Lazar Bulea*, econom, *Lazar Cismaș*, Sergentul de poliție *Roth*, *Titu Morariu*, cler. abs. *Săsciori*, *Ionel Crișan*, inv. *Rășinar*, *Ioan Felea*, cleric, *Aurel Nicolescu*, cleric, *Aurel Medrea*, cleric, *Angel Bena*, funcț. „*Albina*”, *Florea Cruciță* m. croitor, fiecare câte 20 fileri.

Abonați ziarul „Mercur”. Cea mai bună, mai exactă și mai autentică informațiune despre rezultatul fiecării trageri la sorti o dă ziarul „Mercur”, care apare în Praga (Graben Nr. 14). Cu 1 Ianuarie 1907, intră în anul XXVII al existenței. Afară de datele oficioase referitoare la trageri, ziarul acesta aduce și informațiuni despre evenimente financiare din lumea futreagă. Abonamentul face

6 coroane la an. Cei ce abonează ziarul „Mercur” pe anul viitor 1907, primesc ca premiu, fără nici o taxă, registrul tuturor hârtiilor de valoare cari au fost trase până la finea anului 1906, a căror valoare însă n'a fost ridicată încă, cum și un calendar universal de tragere și un șematism de prescripție. A se adresa administrației, în Praga. (Prag, Graben, 14).

O epistolă. Stimatului Domn *Albert Müller*, Budapesta, str. *Vadász V. nr. 42/V.* Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog să primiți sincerile mele mulțămii de oarece prin invenția d-voastră v'ați îndurat de mine. Rog pe banul Dumzeu să vă binecuvinte pentru aceasta. Cu deosebită stimă *Matei Dirksis*. Această scrisoare a primit-o adresatul care e inventatorul crucei duple electro-magnetice R. B. nr. 86,967, care inventație are efect vindecător contra ischiasului, reumei, astmei, sgârciului de inimă, etc.

Notă oficială.

Se atrage luarea aminte a oficiilor parohiale, ca în vederea încheerii socotelilor anuale apropiate să înainteze la cassa arhidiecezană taxele sidoxiale, și să nu aștepte încasarea prin organele administrative.

Cărți și reviste.

„Curs practic de limba română”. Etimologie, sintaxă, stilistică, ortografie și literatură pentru clasele III, IV, V și VI ale școalei primare, de *Iuliu Vuia*, învățător-director în Comlosul-mare, Bănat. Prețul unui exemplar 60 fileri. Tiparul tipografiei diecezene gr. ort. române din Arad. Carte aprobată de venerabilul conzistor gr. ort. român din Arad.

„Sir nesfârșit. Un mic capitol din viața foilor române din Ungaria, de *Silvestru Moldovan*, redactorul „*Foii Poporului*”.

„Grădina de copii”, revistă pentru educatoare și familii a asociațiunii conducătoarelor de grădini de copii din România. Anul I, numărul 3. Abonamentul 10 lei pe an. Redacția și administrația Calea Văcărești 230, în București.

„Scrisori și inscripții ardelenne și maramureșane. II *Inscripții și Insemnări*, de *N. Iorga*, profesor la universitatea din București. Formează volumul XIII din „*Studii și documente cu privire la istoria Românilor*”, adunate de domnul *Nicolae Iorga*. Prețul 3 lei 50 bani.

Posta redacției.

Dlui G. N. în I. Despre jubileu s'a publicat notița din numărul 126. Corespondența nu se mai publică.

Teatru.

Luni, în 3 Decembrie: *Die Schmetterlingschlacht*, dramă în 4 acte de *Hermann Sudermann*.

Marti, în 4 Decembrie: *Familie*, dramă în 3 acte de *Karl Schönherr*.

Mercuri, în 5 Decembrie: *Die versunkene Glocke*, poveste în 5 acte de *G. Hauptmann*.

UN REMEDIU

care numai în trecere excită e tot așa de nefolositor, ca și biciuitul unui cal obosit. E cu totul altceva dacă folosim un remediu cum e „Emulsion” ul lui *Scott*, care constă din cel mai bun oleu de pește amestecat cu var și natron-hypophosphit și care înviează îndată întreg corpul și-l întărește așa că în timp scurt devine omul sănătos și robust. Ca mijloc de întărire pentru copiii debili sau reconvalescenți, numai „Emulsion”-ul lui *Scott* se poate întrebuintă „*Scott*” are o putere vindecătoare neasemănat mai mare ca oleul simplu de pește.

III 252 2-4

Pescarul cu batogul cel mare este dovada pentru adevărata procedură a lui *Scott*.

Trimitându-se 75 fileri în mărci postale, și amintind de jurnalul acesta se trimite sticle de probă franco de către:

Dr. EMIL BUDAI, „Stadtpotheke” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.
Prețul sticlei originale: cor. 2-50.
Se capătă în toate farmaciile.

Nr. 472—1906 ppresb. [291] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala profesională din filia Beia, protopresbiteratul Cohalmului se publică concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele: 600 cor., 400 cor. de la stat 100 cor. din cassa bisericeii, 100 cor. de la popor, cuartir și lemne necesare de foc.

Primul cincuinal se va computa după cinci ani de serviciu la această școală.

Cu acest post de învățător este împreunat și postul de cantor, pentru care va fi beneficiat deosebit.

Reflectanții la acest post vor avea a-și așterne suplicile de concurs instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiterat al tractului Cohalm în Sighișoara (Segesvár), cu îndatorirea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică înaintea alegătorilor spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Sighișoara 16 Noembrie 1906.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Cohalm, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter adm.

[292] 1—3

PUBLICARE.

Subscrișii licuidatori ai societății pe acțiuni „Tipografia” în Sibiu cu provocare la §. 202 al legii comerciale provocăm prin aceasta pe toți creditorii acestei societăți, cari încă nu ar fi escontentați, ca să valideze pretensiunile lor în termen de 6 luni socotite de la a treia apariție a acestei publicări, căci după acest termen societatea va fi definitiv licuidată și ștearsă din registru.

Sibiu 3 Decembrie 1906.

Societatea pe acțiuni „Tipografia” în licuidare.

George Paș m. p. Rubin Pația m. p.
Dr. Liviu Lemény m. p.

[293] 1—1

PUBLICARE.

Subscrișii licuidatori ai societății pe acțiuni „Tipografia” în Sibiu în licuidare cu provocare la §. 206 al legii comerciale aducem la cunoștință publică și în specie a acționarilor, că realizând toate activele societății și mulțămind pe toți creditorii, — rezultatul este, că capitalul social este întreg consumat, ba unul dintre licuidatori a jertfit din al său o sumă considerabilă pentru ca toate pasivele să fie achitate. Activitatea subscrișilor licuidatori s'a dezvoltat întru realizarea activelor și escontentarea pasivelor conform următorului

Conspect sumar.

I.

Din vânzarea caselor, după subtragerea datoriilor intabulate, din încasarea pretenziilor active a rezultat cor. 17.051.61.

II.

Pentru escontentarea creditorilor s'a cheltuit cor. 17.051.61.

III.

Bilanțul este deci, că venitele echilibrează întocmai cu eşitele, iar pentru pasivele reprezentate prin capitalul social nu rezultă nimic.

Sibiu, 3 Decembrie 1906.

„Tipografia” societate pe acțiuni în licuidare.

George Paș m. p. Rubin Pația m. p.
Dr. Liviu Lemény m. p.

Viță de vie nobilitată.

Ca și în anii trecuți așa și acum

Prima plantație de viță nobilitată
de pe Târnave

Proprietar: Fr. Caspari, Mediaș 44, (Transilvania) a fost singura în întreaga țară, care a liferat mușterilor săi cele mai sănătoase și mai curate sorte de viță de vie nobilitată. Dar și în viitor numai de la această firmă se pot procura cele mai variate sorte de viță nobilă, pentru vin de masă, desert etc., — prin a căror plantare și producere proprietarul viilor a obținut rezultatele cele mai frumoase.

Catalog ilustrat cu multe scrisori de mulțămire și recunoștință se trimite la cerere gratis și franco. [253] 17—40

Nr. 15438—1906 [290] 1—2

Târgul de țară

la sf. Nicolae, din **Timișoara**, se va ține din 13 până inclusive 17 Decembrie st. n.

Din 13 Decembrie, Joi dimineața la 5 oare, se va deschide târgul pentru tot felul de animale.

Temesvár, în 18 Noembrie st. n. 1906.

Dela căpitanatul orășenesc:

Bandl Rezső,
primăcipitan.

Candidat de avocat.

Subscrișii am lipsă de un **candidat de avocat** cu praxă foarte bună, capabil a conduce cancelaria, lucrând și în cauze mai complicate independent.

De sine înțeles în limba maghiară are să concipieze fluid și să o poseadă deplin și în graiu viu.

Mai departe primesc și un **cancelist** pentru a prevedea lucrurile mai mici fără îndrumări, pretinzându-se de altcum și de la dânsul cunoștința limbei române și maghiare.

Reflectanții își pot ocupa locul pe lângă condițiuni favorabile — imediat.

Dr. Mátyás Lázár, avocat

[288] 3—3 Sibiu, str. Ureului 11.

Nu numai cetit

dar și probat trebuie
săpunul din lapte de crin
— **Steckenpferd** —

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E (mai înainte săpun din lapte de crin al lui Bergmann, marca 2 băieși), dacă dorește oarecine să aibă teint alb și liber de pistru — cum și o culoare delicată a feții.

Se află de vânzare cu 80 fil. în Sibiu la farmacia „la urs” (piața mică), farmacia E. Rummel, str. turnului, C. Müller, piața mare, drogeria Carl Morscher, str. cismădiei, I. B. Misselbacher sen., piața mare, G. Meltzer str. cismădiei și gusteriții, piața mică prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cismădiei), 82 34—52 Carol Arz (str. cismădiei), cum și în Sighișoara la farmacistul W. Lingner, I. B. Misselbacher.

Prin **Librăria archidiecezană** se pot procura diferite

ornate bisericesti

Mustre și specificarea prețului gratis și franco.

Mitropolitul Sava II Brancovici

Studiu istoric

de

Vasilie Mangra

Arhimandrit, vicar episcopesc în Oradea mare.

Preț 2 coroane
plus porto postal 20 fileri

Se poate procura de la
LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ
Sibiu — Nagyszében.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 88967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se
aparatură vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest
vechi de 20 ani.

aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, zăburare de ureche, bătăie de inimă, sg. rciun i de inimă, asma, auzul greu, sg. rciun i de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurte din toate părțile lumii cari prețesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatură mea. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatură mea nu e permisă să se confunde cu aparatură „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatură mea e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatură mare e cor. 6. — Prețul aparatură mic e cor. 4. —
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

Explicarea Evangeliilor duminicale

și ale

Sărbătorilor împărătești

de

Simeon Popescu,

Protopresbiter-Profesor.

Tiparul și editura

TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

în Sibiu-Nagyszében.

Prețul broșat 3 coroane.

Requisite de scris

se pot procura de la

Librăria archidiecezană

La **Librăria Tipografiei archidiecezane** din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasfântiei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Sămbetei. — Rânduiala Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al șesilea. — Rânduiala Obedniței. — Ciasul al nouălea. — Rânduiala Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slojba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicienele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduiala Sinaxariului. — Bogorodicienele troparelor ce se cântă peste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinaxariul pe toate lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelor. — Însemnarea cum se cetesc Evangheliile Voscesnelor de la Dumineca întâia după Rusali, a tuturor sfinților, până la a cincina Duminecă din Postul mare, preste toți ani.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.

80 Hctl.

de **vinuri** curate sunt de vânzare, din anii 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904 și 1905. A se întrebă: Sibiu, Holzgasse Nr. 5. [287] 3—3